

**Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής
Ιστορίας Ερπετά της Ελλάδας
και της Κύπρου**

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ♦ ΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<i>Πρόλογος του Αγγελου Γουλανδρή</i>	11
<i>Εισαγωγικό σημείωμα</i>	13
<i>Πρόλογος των συγγραφέων</i>	17
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	19
Ερπετά	21
Ερπετά και άνθρωπος	25
Τα ερπετά στην Ελλάδα και στην Κύπρο	36
Ονοματολογία	40
Παρατήρηση στη φύση	41
Προβλήματα αναγνώρισης	42
Δηλητηριώδη φίδια	46
Πρώτες βοήθειες	47
Οδηγίες για τη χρήση του βιβλίου	48
ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΕΙΔΩΝ	49
ΤΑΞΗ: ΧΕΛΩΝΙΑ (TESTUDINES)	51
<i>Οικογένεια: EMYDIDAE</i>	52
Στικτή Νεροχελώνα	52
Γραμμωτή Νεροχελώνα	54
<i>Οικογένεια: TESTUDINIDAE</i>	56
Ελληνική Χελώνα	56
Μεσογειακή Χελώνα	58
Κρασπεδωτή Χελώνα	60
<i>Οικογένεια: CHELONIIDAE</i>	62
Καρέττα	62
Πράσινη Χελώνα ή Μύδας	64
<i>Οικογένεια: DERMOCHELYIDAE</i>	66
Δερματοχελώνα	66
<i>Οικογένεια: TRIONYCHIDAE</i>	68
Τριόνυχας	68

ΤΑΞΗ: ΛΕΠΙΔΩΤΑ (SQUAMATA)	70
Υπόταξη: ΣΑΥΡΙΑ (SAURIA)	70
Οικογένεια: GEKKONIDAE	72
Ταρεντόλα	72
Σαμιαμίδι	74
Κυρτοδάκτυλος	76
Οικογένεια: AGAMIDAE	78
Κροκοδειλάκι	78
Οικογένεια: CHAMAELEONIDAE	81
Κοινός Χαμαιλέοντας	81
Αφρικανικός Χαμαιλέοντας	82
Οικογένεια: LACERTIDAE	84
Αμμόσαυρα	84
Πράσινη Σαύρα	85
Τρανόσαυρα	87
Ελληνική Σαύρα	89
Τουρκική Σαύρα	90
Σαύρα της Σάμου	92
Ποντιακή Σαύρα	92
Σίλιβούτι	94
 ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ	 97
Γουστέρα της Μήλου	137
Τοιχογουστέρα	138
Γουστέρα του Ταύρου	140
Γουστέρα της Πελοποννήσου	142
Σαύρα της Ρούμελης	143
Σαύρα του Μοριά	144
Οφίσωφ	145
Οικογένεια: SCINCIDAE	147
Αβλέφαρος	147
Λιακόνι	148
«Λιακόνι της Σαντορίνης»	150
Οφιδόμορος	151
Χρυσίζουσα Σαύρα	152
Οικογένεια: ANGUIDAE	153
Κονάκι	153
Τυφλίτης	155

Υπόταξη: AMPHISBAENIA	157
Οικογένεια: AMPHISBAENIDAE	157
Αμφίσβαινα	157
Υπόταξη: ΟΦΙΔΙΑ (SERPENTES)	159
Οικογένεια: TYPHLOPIDAE	161
Τυφλίνος	161
Οικογένεια: BOIDAE	163
Έρυξ	163
Οικογένεια: COLUBRIDAE	165
Έφιος	165
Μαύρος Έφιος	166
Δεντρογαλιά	167
Μαύρο Φίδι της Γυάρου	169
Σαΐτα	170
Ζαμενής της Ρόδου	171
Σπιτόφιδο	172
Λαφίτης	174
Λαφίτης του Ασκληπιού	176
Στεφανοφόρος	178
Θαμνόφιδο	179
Νερόφιδο	180
Λιμνόφιδο	183
Αγίοφιδο	184
Σαπίτης	186
Οικογένεια: VIPERIDAE	188
Οχιά	188
Οχιά της Μήλου	190
Οθωμανική Οχιά	192
Οχιά των λιβαδιών	194
Αστρίτης	196
Οικογένεια: ELAPIDAE	198
Θαλάσσιο Φίδι	198

ΤΑ ΕΡΠΕΤΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ 201

Είδη ερπετών που συναντώνται στην Κύπρο και στην Ελλάδα 201

ΧΕΛΩΝΕΣ 201

Ελληνική Χελώνα και Κρασπεδωτή Χελώνα 201

Γραμμωτή Νεροχελώνα 201

Καρέττα 201

Πράσινη Χελώνα ή Μύδας	202
Δερματοχελώνα	202
ΣΑΥΡΕΣ	202
Μυσιαρός, Σιαμαός	202
Μεχάρους, Μυσαρός, Μυσιαρός, Σιαμαός, Σαμαμίθιον	202
Κουρκουτάς, Κουρκώτας, Μπαρδιά	202
Κοινός Χαμαιλέοντας, Ακκανομούτας, Χαμολιός, Χαμουλιός	203
Αλιζαύρα, Σιελεντρούνα	203
Γλιάστρα, Βυζάστρα, Βυζαστάριν	203
Αβλέφαρος, Βυζάστρα, Βυζαστρούα	204
ΦΙΔΙΑ	204
Τυφλίνος	204
Περβολάρης, Μαύρος Έφιος, Μαύρο Θερκό	204
Σαΐτα	205
Δρώπις, Πατσάλα, Γκρίζο Θερκό	205
Νερόφιδο	205
Ξυλόδρωπις	205
Είδη ερπετών της Μικράς Ασίας και της Μέσης Ανατολής που συναντώνται στην Κύπρο	206
Ακανθοδάκτυλος	206
Χιλεστρούκα, Σαύρα του Τροόδους	206
Λιακόνι της Μικράς Ασίας	206
Ραβδωτή Σαύρα	206
Κουφή, Φίνα	206
Οικογένεια: LACERTIDAE	207
Ακανθοδάκτυλος	207
Χιλεστρούκα ή Σαύρα του Τροόδους	208
Οικογένεια: SCINCIDAE	210
Λιακόνι της Μικράς Ασίας	210
Ραβδωτή Σαύρα	212
Οικογένεια: COLUBRIDAE	213
Δεντρογαλιά της Κύπρου	213
Νησιώτικη Οχιά	214
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ	217
Γλωσσάρι	257
Προτεινόμενη βιβλιογραφία	265
Διάφορες δημοσιεύσεις	265
Βιβλία	271
Ευχαριστίες	273
Ευρετήριο	274